

havde vidst Bæfted med, hvordan Forholdene vare derne i Spanien, og først havde erfaret det paa et langt senere Tidspunkt. At man efterhaanden kom saa vidt, at man fik det at vide, skyldes vistnok dels Handelsstandens Agitation for Sagen og dels det Pres, der blev lagt paa Regjeringen fra Folkethingets Side. Det er nemlig ganske interessant, naar man læser disse Aftstykker igjennem, at se, hvad Grunden er til, at Regjeringen ikke fandt sig foranlediget til at besvare den Forespørgsel, der for 2 Aar siden blev stillet til den. Der blev angivet som Grund, at Regjeringen ikke kunde gjøre det af Hensyn til de vævende Forhandlinger, af Frygt for at kompromittere Landet. Men vil man da gjennemlæse, hvad der er sket indtil dette Øieblik, da denne Forespørgsel blev stillet, vil man vistnok indrømme mig, at det kunde Regjeringen rolig have fortalt; thi der var nemlig slet ingen Ting sket. Jeg skal opsummere dette, for at man ikke skal tro, at jeg er ubillig mod Regjeringen, hvad jeg overmaade nødig vil være i denne Sag, som jeg selv sætter stor Pris paa at faae fremmet. Regjeringen har den 18de Oktober 1881 faaet Opfigelsen fra den spanske Regjering og har da opfordret Regjeringen i Madrid til at meddele os detaillerede Forslag. Saa har den ikke gjort Noget, førend den 6te September 1882. Da atter skrev den til Spanien for at faae at vide, om vi kunde faae en midlertidig Forlængelse af Traktaten paa 6 Maaneder, hvilket blev afslaaet. Dertil har Regjeringen indskrænket sig. Det næste Skridt, Regjeringen gjør, i hvert Fald det næste Skridt af Betydning, Regjeringen gjør, er, at den i Oktober Maaned, i en Note af 26de Oktober, som er anført i Meddelelserne, gaar ind paa at søge at tilveiebringe Garanti for, at den islandste Klippfisk, der er indladet inden den 18de Oktober, efter den ældre Traktat, ikke desto mindre bliver behandlet efter den ældre Traktat, saaledes, at det Aars Høst fra Island ikke tog Stæde af Manglen af Traktaten. Nu vil man maaske sige, at det jo altid var Noget. Men dette skete først, efter at Forespørgslen var stillet, thi Forespørgslen blev anmeldt den 24de Oktober; det synes at have sat Fart i Regjeringen. Paa en Gang synes Regjeringen at have faaet Interesse for at gjøre Noget, medens den tidligere havde slumret blidelig af lutter Diplomati, for ikke at røbe, at den havde Interesse i at faae Traktaten. Nu gjør den Noget, men indtil den Tid har den ikke gjort Andet end at afvise de spanske Forordringer og afvise at gaa ind paa deres Princip. Det er det, som Regjeringen har

ment var i den Grad interessant og vigtigt for Forhandlingernes senere Gang, at den har troet at burde holde os i fortsat Uvidenhed om denne meget fine idenrigste Politik. Nu kunde man maaske sige: Regjeringen havde dog i hvert Tilfælde afslaaet at gaa ind paa en midlertidig Forlængelse af Traktaten paa det Grundlag, som samtlige andre civiliserede Magter i Europa ere gaaede ind paa; det er Noget, som Regjeringen har røst sig af, baade mundtlig og ved forskjellige Leiligheder ogsaa i Pressen. Altsaa, der var slet ingen Ting at holde hemmelig. Det Æneste, der var kommet frem, hvis Regjeringen havde svaret paa Folkethingets Forespørgsel, vilde have været, at Regjeringen hidtil slet ikke havde rørt ved den spanske Traktat før netop nu, og maaske det ogsaa vilde være bleven klart for den spanske Regjering, at den havde at regne ikke blot med vor Regjering, men ogsaa med os, og det er meget muligt, at det vilde have styrket vort Standpunkt lige overfor Forhandlingerne med Spanien, hvilket Standpunkt, som fremhævet, i en utilbørlig Grad har været svagt og har bestaaet i en fortsat Eftergivet Punkt for Punkt, saaledes at man til Slutning kun har opnaaet det, som alle Andre have opnaaet, og som man kunde sige sig selv kun var blevet holdt tilbage, fordi Spanien ikke strax vilde tilbyde Alt. Af de Grunde, hvorfor det er gaaet saa ilde med Traktaten, staar i første Række den, at vi ere komne saa sent; men der er to andre Grunde, der ogsaa spille en Rolle, og dem tror jeg det er rigtigt at fremhæve i denne Forbindelse. Den ene Grund er Manglen af en Toldlov. Dette er særlig fremhævet af den høitærede Minister, og jeg er fuldstændig enig med Ministeren og dem, som fra den anden Side have omtalt denne Sag, i at dette maa have spillet en ikke ringe Rolle, at man ikke allerede havde vedtaget en Toldlov med høie Toldsatser for de Ting, for hvilke Spanien ønskede Forordning. Det har yderligere svækket vor Stilling under Forhandlingerne, at man kun har været i Stand til at byde Indrømmelser ved en eventuel Toldlov og ikke har kunnet gjøre det i Forhold til en alt vedtaget ny Toldlov. Endelig har den tredje Grund været den, at vort Toldomraade har været saa lille; det er ganske sikkert, saaledes som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Chr. Hage) slog paa, at naar der var kommet en Toldforbindelse med de to andre nordiske Riger i Stand, vilde vor Stilling i Forhandlingerne have været ganske anderledes. Det er ganske vist, at et Marked, der er saa stort som de tre nordiske Riger og producerer saa forskellige Produkter, er i Stand til at stille